

OPVOEDINGSBRON

VOOR OUDERS EN ANDERE OPVOEDERS IN DE KERK

in de
LEER

KINDEREN
LEREN
GELOVEN

PRAKTISCHE
HANDVATTEN

JANUARI
2024

NUMMER
10

Boeken en tijdschriften

>> VOOR EEN DEEL TE BESTELLEN VIA WWW.HGJB.KAMEEL.NL <<

€13,99

DE CATECHISMUS VOOR KINDEREN - Dr. W. Verboom

Ellende, verlossing, dankbaarheid

De catechismus voor kinderen wil kinderen in de leeftijd van ongeveer 7 tot 10 jaar helpen om de soms moeilijke woorden te begrijpen. Daarvoor is de inhoud bewerkt tot korte, eenvoudige teksten. De persoonlijke toon heeft als doel dat kinderen zich de Heidelbergse Catechismus al lezend en lerend eigen maken. Precies zoals de opstellers dat bedoeld hebben. Kinderen kunnen de vragen en antwoorden om beurten of samen met hun ouder(s) hardop lezen. Uit het hoofd leren mag, maar hoeft niet. *De catechismus voor kinderen* is te gebruiken in het gezin, maar ook op school, zondagsschool of tijdens de kindercatechese.

€34,95

LESMETHODE

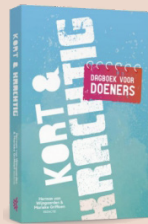
Hervormde Zondagsscholen

Lessen voor de bovenbouw

Deze lessen zijn gericht op de kinderen van de bovenbouw. Bij de toegevoegde lesbrief hoort een vertelchets. De lesbrief en de vertelchets kunnen zowel samen als afzonderlijk gebruikt worden. Beide onderdelen zijn afzonderlijk geschikt voor een hele zondagsschoolles. De lesstof kan twee keer in een jaar behandeld worden. Elementen uit de vertelling kunnen gebruikt worden als toelichting bij de lesbrief en andersom – delen uit de lesbrief als ideeën voor de verwerking. Nog niet bekend met het materiaal? Deze mooie methode kost slechts 34,95 euro per jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd.

€18,99

KORT & KRACHTIG - Herman van Wijngaarden en Marieke Griffioen

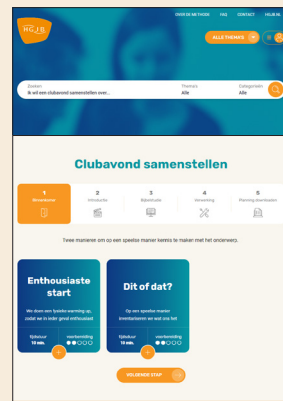
Dagboek voor tieners

Kort & Krachtig is een jongerendagboek dat speciaal is geschreven voor 'doeners' (12-15 jaar). Het dagboek volgt 52 (en meer) personen in de Bijbel die God kennen en Hem ervaren in hun omgang met God. *Kort & Krachtig* wordt belicht wat tieners daarvan kunnen leren. Elke dag eindigt met een verwerking: een gebed, een doe-opdracht of een vraag (met keuzemogelijkheden voor het antwoord). Kort en krachtig is een uitgave in samenwerking met de werkgroep 'Doeners in de kerk'.

€40
-
€95

COMPLETE METHODE

Voor kinderkerk (6-12 jaar)

HGJB biedt een complete methode voor het kinderkerk. De methode bevat ruim 150 programma's vol leuke werkvormen, een voorbeeld-vertelling en

doordachte inhoud. Vanaf september biedt de HGJB de methode volledig online aan. Zo kun je eenvoudig je programma samenstellen en downloaden. Meer weten? Ga naar HGJB.nl/kinderkerk.

VIER HET SAMEN

Nieske Selles-Ten Brinke

€22,99

Met kinderen toelevén naar christelijke feesten

Vier het samen bevat handreikingen om van elk christelijk feest- en hoogtijdag een echt feest te maken. Het boek is interessant voor meerdere jaren en geeft de mogelijkheid om zelf de elementen/werkvormen te kiezen die passen bij het gezin. Een waardevol en praktisch handboek waar je jaren mee uit de voeten kunt! Gericht op gezinnen met kinderen van 3-11 jaar. Uiteraard ook geschikt voor het basisonderwijs en het kinderkerk in de kerk. *Vier het samen* biedt voor diverse feestdagen een korte inleiding, bijbelleesroosters voor de periode voorafgaand aan de feestdag, vrije voorleesverhalen met prachtige illustraties, (creatieve) verwerkingsvormen en gespreksvragen voor verschillende leeftijdsniveaus.

GIFT

ABC VAN HET GELOOF -

Interkerkelijk Kenniscentrum (IKC)

Bijbelse begrippen in eigentijdse taal

Het project *ABC van het geloof* heeft als doelstelling om in begrijpelijke en eigentijdse taal de diepe inhoud van het christelijk geloof en gereformeerde belijden aan jongeren door te geven. Ze hopen dat ze hierdoor de betekenis hiervan voor hun eigen leven gaan zien. *ABC van het geloof* is gemaakt voor jongeren vanaf 12 jaar (vanaf de middelbare school). Daarbij wordt ervan uitgegaan dat jongeren de website samen met hun ouder(s)/verzorger(s), leerkracht of jeugdwerker gebruiken. De website kan ingezet worden binnen het gezin, het kerkelijk jeugdwerk of op school.

Bijbels ABC

De spottende vraag van de liberale geest: wat eigenlijk het verschil is tussen leer en leer (leder), moet altijd nog zo beantwoord worden: de overeenkomst is nog makkelijker aan te geven dan het verschil: beide zijn nodig om stevig in je schoenen te staan.

Het bovenstaande citaat is ruim 80 jaar oud en te lezen in het Bijbels ABC, een bijbelcursus, van de hand van de Amsterdamse predikant K.H. Miskotte. Deze cursus werd door hem gegeven in oorlogstijd en trok door de bemoedigende woorden volle kerken.

Tijden veranderen, maar de bemoedigende boodschap van het Woord niet! Deze Opvoedingsbron is geen cursus zoals het Bijbels ABC toen, maar ze wil wel het citaat van Miskotte onderstrepen. Om in deze tijd stevig in je schoenen te staan, is het nodig om te luisteren naar en te leren van het Woord. Om te groeien in de kennis van het levende Woord. Wij hopen dat deze Opvoedingsbron hieraan mag bijdragen.

Dr. N.A. Donselaar

2e voorzitter Bond Hervormde Zondagsscholen

Laatste Opvoedingsbron

We vieren een mini-jubileum: deze Opvoedingsbron is de tiende uitgave! Dat betekent dat de Werkgroep Educatief Beraad al tien jaar werkt aan een jaarlijks magazine vol bijbelse en praktische toerusting voor ouders, verzorgers en andere opvoeders.

Tegelijk is dit ook een afscheidsmoment. Na evaluatie in de afzonderlijke bonden en als WEB hebben we besloten dat deze tiende Opvoedingsbron de laatste is. Niet omdat de inhoud en het doel niet meer relevant zijn, maar wel omdat we zien dat het aanbod van toerusting en materiaal rond geloofsopvoeding de laatste tijd enorm toegenomen is. We constateren dat met dankbaarheid en als WEB bevelen we graag deze mooie en vaak uitgebreide initiatieven aan.

Het opvoeden van kinderen bij de Bijbel is én blijft immers van levensbelang. En daarbij blijft het Eeuwige Woord van God de éniige (voedings)bron!

INHOUD

4	De loffelijke daden van de HEERE	* Bijbelstudie
7	Kinderen leren geloven	* Toerusting
10	In de leer: zeven praktische handvatten	* Toepassing
14	Opvoeden in deze tijd: Praktijkvoorbeelden	* Praktijk

Colofon

Opvoedingsbron is een uitgave van de Werkgroep Educatief Beraad (WEB), een samenwerkingsverband van Vrouw tot Vrouw (Hervormde Vrouwenbond), de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond, de Hervormde Mannenbond en de Bond van Hervormde Zondagsscholen.

Opvoedingsbron verschijnt ieder jaar als gratis download via de websites van genoemde bonden.

Redactie

Elsbeth ten Brinke-de Rijke, ds. N.A. Donselaar, Wijnanda Hogendoorn-Teeuw, Machteld Lubbers-van Mourik, ds. J.M. Molenaar.

Bijbelstudie 'Leven met verwachting'

ds. J.J. ten Brinke

Artikel 'Kinderen leren geloven'

Herman van Wijngaarden

Gezinsmomenten 'In de leer'

Wijnanda Hogendoorn-Teeuw

Foto's

Bart Speijer (www.speijermedia.nl)

Vormgeving

Marloes Leenman, PIT bureau

Gedrukte exemplaren

Opvoedingsbron is een gratis te downloaden digitale uitgave. Een gedrukt exemplaar is voor 1 euro per stuk te bestellen in de webshop op www.vrouwtotvrouw.nl

Drukwerk

Drukkerij AMV B.V., Lunteren

Contact

www.vrouwtotvrouw.nl
www.hgjb.nl
www.hervormdemannenbond.nl
www.hervormdezondagsscholen.nl

De loffelijke daden van de HEERE

Lezen: Psalm 78:1-8

Een christen is blijvend leerling. Dat uitgangspunt is principieel, omdat de christen leeft van wat aan hem of haar is bekéngemaakt. Iets wat van hogerhand wordt onthuld, vraagt om een ontvangende houding. Gods zelfopenbaring roept om gelovige erkenning. Voor de christelijke gemeente betekent dit in ieder geval dat de gemeente altijd 'in de leer' is. Dat begint van jongs af aan en dat stopt in dit leven niet. Er is immers een volheid in God en in Christus, waarin ook de meest geofende gelovige niet raakt uitgeleerd.

Bij God vandaan

De 78e psalm is een bijzondere psalm vanwege de lengte, maar ook vanwege de centrale plaats in het bijbelboek. De Masoreten (Joodse geleerden die de Hebreeuwse tekst van de Bijbel voorzagen van klinker- en accenttekens) vermelden in de kantlijn bij de Hebreeuwse Bijbel dat vers 36 de middelste tekst is van het hele Psalmboek. Kenmerkend voor dit bijbelhoofdstuk is dat de psalm enerzijds zelf wil onderwijzen, maar anderzijds ook oproept tot het geven van onderwijs. Het is een typisch didactisch lied. Het is 'een onderwijzing' (vers 1a).

Veelbetekenend is de inzet met de dringende oproep aan het volk om het onderwijs 'ter ore te nemen'. Dat is meer dan even snel luisteren. De oproep klinkt om 'het oor te neigen'. Je ziet als het ware voor je hoe een luisteraar met

de hand achter het oor het hoofd naar voren buigt om elk gesproken woord op te vangen. Daarbij maakt de dichter duidelijk dat dit geen nieuwe boodschap is. Door de generaties heen is er onderwezen en dat onderwijs moet verder worden gebracht. Kernachtig zijn de woorden 'die wij gehoord hebben' (vers 3a). Dat 'gehoord hebben' heeft betrekking op de overdracht van generatie op generatie. Onmiskenbaar is datgene wat 'gehoord' wordt ergens begonnen. Waar dat begonnen is, is voor de dichter geen vraag. Het komt bij God vandaan. Juist dat maakt de overdracht zo indringend. Wanneer er een schakel ontbreekt en de woorden niet worden overgedragen of niet worden gehoord, stopt de voortgang van Gods openbaring.

Gods roemrijke daden

Urgent is de vraag wát er dan moet worden overgedragen.

De psalm spreekt over ‘de loffelijke daden van de HEERE’. Het zijn de daden waarmee God Zijn glorie heeft getoond. Wie het vervolg van de psalm leest, ziet hoe wordt ingezoomd op de weg die God is gegaan met Zijn volk Israël. Hij toont in Zijn daden Zijn onwankelbare trouw, ondanks de ontrouw van het volk. De daden van God zijn zichtbaar in zegen, maar ook in oordeel. Zelfs het doorgeven van Gods oordelende daden is een uiting van Gods genade; het roept immers tot bekering en het wil bewaren voor afdwaling. De roemrijke daden van de HEERE willen in het licht stellen wie God is en waarom Hij het vertrouwen van Zijn volk meer dan waard is.

Welke daden van de HEERE moeten worden verteld? ‘Zijn kracht en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft’ (vers 4b). Het gaat in de psalm over Gods uitredding uit Egypte, over Gods leiding tijdens de woestijnreis, over de weg die God baant bij de intocht in het beloofde land, over Gods verkiezende liefde via de stam van Juda en over Zijn herderlijke zorg voor het volk dat in Kanaän is gekomen. Ook door de oordelende daden van de HEERE heen is én blijft Hij trouw aan Zijn heilsplan. Hij gaat ongehinderd door. Wie in de christelijke gemeente in de 21e eeuw gehoor wil geven aan de oproep van Psalm 78, zal allereerst Gods loffelijke daden in de schepping en in de verkiezing van Zijn volk Israël moeten doorgeven. Het is die doorgaande lijn door heel de Schrift heen, waardoor het getuigenis van Gods onwankelbare trouw oplicht. Vanuit de oudtestamentische daden van de HEERE gaat het over in het vertellen van Gods roemrijke daden in de Messias van Israël. Wie in het gezin of in de christelijke gemeente onderwijs geeft, zal boven alles moeten spreken over Gods daden in de zending, dood en opstanding van Jezus Christus. En wanneer je op de zondagsschool of op de club dan vertelt over het leven van de Heere Jezus op deze aarde, zullen Zijn wonderdaden de kern vormen van het geloofsonderwijs aan de kinderen van de gemeente.

Spreek met aandacht en ontzag van Zijne wonderen, dag aan dag (Ps. 105:1 ber.).

God handelt als Verbondsgod

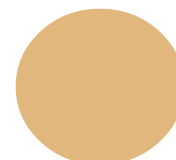
Opmerkelijk is dat in vers 4 de diepste naam van God gebruikt wordt, in onze vertaling weergegeven met ‘HEERE’. Het is de naam Jahwe, de ‘Ik zal zijn, Die Ik zijn zal’, de ‘Ik ben, Die Ik ben’ (Ex. 3:13-14). Het is de naam waarin klinkt ‘dat God is’, in Zijn verhevenheid en in Zijn nabijheid. Alle reden om deze naam Gods ‘verbondsnaam’ te noemen. Het gebruik van deze naam in de context van

Psalm 78 houdt in dat bij ‘de loffelijke daden van de HEERE’ specifiek wordt bedoeld op de daden die God binnen de verbondsrelatie heeft verricht. Die gedachte wordt ondersteund door het vervolg van de psalm waar Gods daden met en voor Zijn (bevrijde) verbondsvolk worden bezongen. Ook de nadere duiding in vers 5, dat God een getuigenis opgericht heeft in Jakob en een wet geplaatst heeft in Israël, onderstreept deze focus op de HEERE als de God van het verbond. De psalmist doelt hier immers op de geschreven wet die aan Israël gegeven is (Ex. 19-24), als tastbare uitdrukking van Gods verbondsrelatie met Zijn bevrijde volk. Betekenisvol is dat ook in Psalm 19 vers 8 ‘getuigenis’ en ‘wet’ aan elkaar verbonden worden: ‘De wet van de HEERE is volmaakt, zij bekeert de ziel; de getuigenis van de HEERE is betrouwbaar, zij geeft de eenvoudige wijsheid.’

Wanneer we ook in de christelijke gemeente deze wezenlijke notie van God als de God van het verbond belijden, is het onze roeping om Gods daden als ‘verbondsdaden’ door te geven. Dat betekent dat wie ‘de loffelijke daden van de HEERE’ in de christelijke gemeente wil vertellen, dat mag en moet doen in het kader van de verbondsrelatie die God met de leden van Zijn gemeente is aangegaan, zichtbaar en tastbaar gemaakt in het sacrament van de Heilige Doop. ‘In de leer’ in de christelijke gemeente betekent dan ook dat het accent moet liggen op wat God uit eigen beweging deed: Hij was en is de Eerste, Hij verbond en verbindt Zich aan kinderen, jongeren en ouderen in de gemeente. In die verbondsrelatie laat Hij Zijn beloften verkondigen en dringt Hij tot gehoorzaamheid aan Zijn geboden. Leer kinderen, jongeren en ouderen hun doop verstaan!

De gewilligheid en de betrouwbaarheid van de HEERE, de God van het verbond, moet in alle toonaarden worden

aangewezen en aangeprezen. Bij het vertellen van de loffelijke daden van de HEERE hoort dan onmiskenbaar ook de uitstorting van de Heilige Geest. Het is immers Gods belofte, verzekerd in het sacrament van de Heilige Doop, dat die Geest ook in Zijn gemeente is uitgestort en geschonken wordt aan iedere hoorder van het Evangelie, die zich gelovig tot God bekeert.

Waar er zicht komt op de HEERE, de God Die Zich in Christus aan mij verbonden heeft, groeit het geloof, de hoop en de liefde, als vrucht van het werk van de beloofde Heilige Geest. In en door het sacrament van het Heilig Avondmaal geeft de Heilige Geest verdiepend en verzekerend onderwijs. Daarmee is gezegd dat wij en onze kinderen gebonden zijn aan de genademiddelen die God gebruikt (het Woord en de sacramenten).

Op God gericht

We komen uit bij datgene waar het uiteindelijk om te doen is. Het zevende vers van Psalm 78 vertolkt een drievoudige uitkomst. Heel de Schriften door verkondigt de HEERE ons dat Zijn Zelfopenbaring wil brengen tot een innige relatie tussen God en Zijn volk. 'Ik zal hen tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.' Het is doel en belofte tegelijk.

Het 'in de leer' zijn van generatie op generatie heeft als doel dat opeenvolgende generaties 'hun hoop op God stellen'. Het gaat om geloofsvertrouwen, dat tot uiting komt in hartelijke overgave aan de HEERE, de God van het verbond. De verkondiging van Gods loffelijke daden in verleden en heden wekken het geloofsvertrouwen en de verwachting dat de HEERE Zijn beloften vervult, ook wanneer

het oog (nog) niet ziet. Die hoop op God gaat samen met 'het niet vergeten van Gods daden'. Het verband tussen deze twee aspecten is evident: hoe minder zicht er is op Gods bevrijdende maar ook oordelende daden, hoe oppervlakkiger het leven in de christelijke gemeente zal zijn. Juist het voortdurende besef van Gods daadwerkelijk ingrijpen door de eeuwen heen, zal de hoop levend houden. Gods daden vinden zijn hoogtepunt in kruis en opstanding van Jezus Christus, en daarbij de verwachting van het definitieve ingrijpen van God dat aanstaande is. Ook het derde zal daardoor worden bewerkt: Gods geboden in acht nemen. Leven met de God van het verbond is immers verbonden met beloften én geboden. Geloof en bekering zijn twee kanten van dezelfde medaille. Gods geboden in acht nemen, 'om die te doen uit dankbaarheid'.

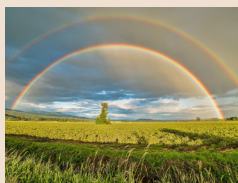
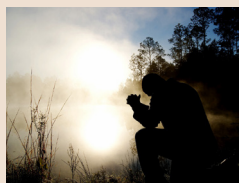
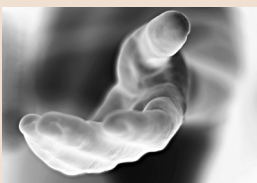
Het is God ernst

Het 'vertellen' van 'de loffelijke daden van de HEERE' is boven alles om Gods waarachtigheid, Zijn macht en Zijn betrouwbaarheid ten toon te stellen. De hartelijkheid en welmenendheid waarmee God Zich uit enkel genade verbindt aan Zijn volk, duldt slechts het antwoord van gelovige gehoorzaamheid. De ernstige waarschuwing die in vers 8 wordt vertolkt, is dan ook bedoeld om de volgende generaties te behoeden voor ontrouw en de daaruit voortvloeiende ondergang.

*Gods trouw rust zelfs op het late nageslacht,
dat Zijn verbond niet trouweloos wil schenden,
noch van Zijn wet afkerig d'oren wenden,
maar die, naar eis van Gods verbond, betracht. (Ps. 103:9 ber.)*

GESPREKSVRAGEN

1. 'Een christen is blijvend leerling.' Hoe beleef je dat voor jezelf?
2. Doorgeven wat je gehóórd hebt (vers 3a). Waarom is dat zo belangrijk?
3. Het gaat om het vertellen van 'de loffelijke daden van de HEERE'. Waarom? En welke 'daden' zijn voor jou dan essentieel in het doorgeven?
4. Bespreek het drievoudige doel van het geloofsonderwijs vanuit vers 7. Maak zo concreet mogelijk wat de drie aspecten betekenen voor het gezin en voor de christelijke gemeente.
5. God werkt in de lijn van de generaties; Hij is de God van het verbond.
 - a. Hoe zie je dat vanuit de Bijbel?
 - b. Wat betekent de doop voor jou? En hoe leer jij anderen hun doop verstaan? Welke afbeelding helpt jou om dit duidelijk te maken? En waarom?

TOERUSTING

HERMAN VAN
WIJNGAARDEN

Kinderen leren geloven

Ouderlingen De Bie en Mankema zijn op huisbezoek bij de familie Van de Kerk: vader (39) en moeder (38) en drie kinderen in de leeftijd van 15, 13 en 10. De kinderen zijn er niet bij, maar op een gegeven moment komen ze wel ter sprake. Vader Van de Kerk vertelt met een glimlach – hij vindt het eigenlijk wel grappig – dat de 15-jarige dochter zoveel mogelijk onder catechisatie probeert uit te komen. ‘Ja, zorgelijk toch wel hè,’ reageert De Bie, alsof hij de glimlach niet heeft gezien. ‘Het wordt steeds moeilijker om onze jongeren onderwijs vanuit de Bijbel te geven.’ ‘O, ik maak me daar niet druk om, hoor,’ zegt vader. ‘Ik was vroeger ook zo en het is met mij ook goed gekomen.’

Het voorbeeld is fictief, maar het zou weleens illustratief kunnen zijn voor de manier waarop sommige christelijke ouders kijken naar hun geloofsopvoeding. Natuurlijk vinden ze het belangrijk dat kinderen leren over God en de Bijbel, maar het moet allemaal ‘niet te streng’. Soms neigt het zelfs naar het vrijblijvende: als de kinderen niet willen, moeten ze dat zelf weten, want ‘we willen niet dwingen’.

Dat laatste is terecht. Het heeft geen zin om hierin dingen te forceren. Maar de gedachte dat het vanzelf wel goed zal komen, zoals vader Van de Kerk meent, is op z’n minst naïef te noemen. Ook als het klopt dat het met hemzelf ‘goed is gekomen’, is dat geen garantie dat het met z’n kinderen óók zo zal gaan. Integendeel, de kans daarop is in deze tijd – menselijkerwijs gesproken – veel kleiner dan vroeger. Van de vanzelfsprekendheid van het geloof is immers weinig meer over. Waar vader Van de Kerk als

tiener in zijn omgeving nog redelijk wat bevestigingen van het geloof tegenkwam, is dat voor zijn dochter heel anders. Signalen die een 15-jarige in deze tijd opvangt, zijn in meerderheid misschien juist negatief over het geloof. Hoe kan hij of zij dan tóch leren geloven?

Terecht dat ouderling De Bie zich daar zorgen over maakt – en met hem veel ouderparen in de kerk. Hoe leren we onze kinderen geloven? Hoe geven we het geloof door in een tijd die vol zit met tegengeluiden? Het is de moeite meer dan waard om hierover met elkaar na te denken.

Oefenen

Een paar vooronderstellingen bij het doorgeven van het geloof zijn belangrijk. In de eerste plaats: geloven moet je leren, het gaat niet vanzelf en het word je al helemaal niet aangeboren. Onze kinderen moeten heel veel leren – op school, op zwemles, op muziekles en op de voetbal. Dat

betekent dat ze veel moeten oefenen en luisteren naar de docent of coach. Anders gaat het niet. Zo is het ook met het geloof. Als Paulus Timotheüs oproept om zichzelf te oefenen in de godsvrucht (1 Tim. 4:7) mogen we hieraan denken. Hij moet zich laten voeden 'door de woorden van het geloof en door de goede leer' (4:6).

In de tweede plaats moeten we bedenken dat wij en onze kinderen bij het leren geloven afhankelijk zijn van de werking van de Heilige Geest. Deze belijdenis is in de Bijbel niet bedoeld om ons somber te maken, zo van: 'Hadden we het zelf maar meer in de hand.' Integendeel, ze wil ons juist moed geven. De Geest is welwillend: Hij wil ons in alles onderwijzen en ons in herinnering brengen wat Jezus gezegd heeft (Joh. 14:26). Het heeft dus zin om ons ervoor in te spannen het geloof te leren aan onze kinderen. Onze kinderen zijn (mede) gedoopt in de Naam van de Heilige Geest. Zo 'verzekert ons de Heilige Geest dat Hij in ons wonen en ons tot leden van Christus heiligen wil' (Dooptformulier).

Zo komen we bij de derde belangrijke gedachte. Geloven moet je leren, de Heilige Geest wil ons het geloof geven en daarom zullen we alles doen wat in ons vermogen ligt om instrument in Zijn handen te zijn. De inspanning daarvoor is er één van ontspannen verwachting. Ds. W. Markus zegt het in de inleiding op de HGJB-catechesemethode *Follow Me* uitdagend zo: 'Vanwege Gods krachtige toezegging in de Heilige Doop zullen we met verlangen uitzien naar de bekering en wedergeboorte van onze kinderen. Sterker nog: we zullen die bekering en wedergeboorte ook verwachten en het vreemd vinden als ze uitblijven.' Dat betekent niet dat 'succes gegarandeerd' is, maar wel dat de geloofsofvoeding van onze kinderen een hoopvolle roeping is.

Geloofsgemeenschap

Ouders die dit lezen, zullen kerkelijke ouders zijn. De meeste van hen zullen hun kinderen dus meenemen naar de kerk, hen mee laten doen met jeugdwerk en catechese, en als het mogelijk is onderwijs laten volgen op een christelijke school. Dat is om te beginnen al heel mooi. Laat kinderen deel uitmaken van een grotere geloofsge-

meenschap en geef hun de gelegenheid om samen met leeftijdsgenoten het geloof te (be)oefenen. We beseffen onvoldoende hoe bevoorrecht we hierin zijn in Nederland. Maak gebruik van de mogelijkheden en deel jouw opvoedkundige taak met anderen.

Wat we bij het delen van de opvoedkundige taak niet moeten doen, is: denken dat daarmee de geloofsofvoeding wel geregeld is. Als we bij de HGJB één ding geleerd hebben, is het wel dat het slagen van geloofsonderwijs voor een groot deel afhangt van de ouderbetrokkenheid. En daar ontbreekt het nogal eens aan.

Om een voorbeeld te noemen: een gemeente ging over naar een nieuwe methode voor de catechese. Bij de mededelingen in de kerkdienst werd gezegd dat het materiaal in de hal was in te zien. Wat gebeurde? Slechts drie ouders namen de moeite om even naar de betreffende tafel te lopen.

Hoe gemotiveerd zijn we als ouders om onze kinderen catechese te laten volgen en mee te laten doen aan het jeugdwerk? Als we willen dat een kind leert voetballen, sturen we hem naar de voetbaltraining. Heeft hij geen zin om te gaan, dan sporen we hem aan: 'Kom op, kom van je stoel en pak je voetbalspullen!' Zo zou het ook met de catechese moeten zijn. Zoals je leert sporten op de sportvereniging, zo leer je geloven op de catechese – en dus slaan we in principe geen enkele keer over.

Nog een voorbeeld: de catechesemethoden van de HGJB bevatten vaak opdrachten om in de thuissituatie te bespreken. De meeste catecheten maken daar geen gebruik van, want 'daarvoor heb je de medewerking van de ouders nodig'. En daar ontbreekt het dan aan...

Getuigenis

Ouders beseffen soms onvoldoende hoe belangrijk zij zijn als identificatiefiguren voor het geloof van hun kinderen. Hoe praten wij over de catechese? 'Fijn als je erheen gaat, maar als je geen zin hebt, hoeft het niet?' Hoe praten we over de kerkdienst? 'Het was vanmorgen weer erg saai'? Of vertellen we juist wat ons geraakt heeft? Jouw getui-

genis is zo ontzettend belangrijk. Hoe laat je aan je kinderen merken dat je zelf een leerling bent en dat je je daarbij wilt laten gezegen door Gods Woord?

Laten we onze idealen hoog houden. Je kind een bijbels dagboekje geven in de hoop dat hij er misschien weleens in leest, is goed. Het gebruik van een bijbels dagboek aan tafel is óók een goede gewoonte. Maar tieners zijn slechte lezers; en samen een dagboekstukje lezen, is al gauw nauwelijks méér dan een verplicht nummer. Meer dan vroeger is het belangrijk dat het geloof thuis onderdeel van het dagelijkse gesprek wordt. De bijbellezing aan tafel is daar bij uitstek geschikt voor.

Misschien voelt dat in het begin ongemakkelijk. Misschien moet je er tegenover je kinderen wel eerlijk over zijn: 'Ik betrap mezelf erop dat ik er soms met m'n gedachten nauwelijks bij ben als we bijbellezen. Daarom willen we het voortaan iets anders doen. Voordat we bijbellezen, stel ik een soort lees- of luistervraag waar we het kort over kunnen hebben.' Als het tot nu toe geen gewoonte was om over de Bijbel te praten, zullen kinderen niet zomaar mee doen. Dwing ze daar dan niet toe, maar deel in ieder geval wat jouzelf is opgevallen in het bijbelgedeelte.

Wat een geschikte vraag kan zijn? Denk aan de volgende voorbeelden: Wat zou jij over dit gedeelte tegen God willen zeggen? Hoe zou jij gereageerd hebben als jij erbij was? Wat leer je in dit gedeelte over God? Welke zin of regel vind je het mooist? Wat snap je niet? Wat vind je het moeilijkst in dit gedeelte? Het vraagt misschien een korte voorbereiding om een goede leesvraag te vinden, maar geef dan een aantal keer per week een luistervraag. Laat jezelf daarbij in het hart kijken. Want gelukkig zijn er veel middelen om kinderen het geloof te leren, maar het belangrijkste leermiddel ben jijzelf!

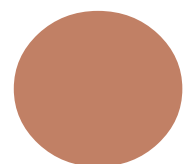
Roeping van Zacheüs

Voorbeeld van een eenvoudige leesvraag die een mooi gesprek kan opleveren. Lees Lukas 19:1-10, de roeping van Zacheüs. Zeg van tevoren dat hierin drie personen of groepen voorkomen: Zacheüs, de Heere Jezus, de omstanders. Aan wie zou je ná deze geschiedenis een vraag willen stellen? Welke?

Creatieve hulpmiddelen

Er zijn verschillende creatieve hulpmiddelen voor het geloofsgesprek thuis. Kies wat past bij jullie mogelijkheden en bij jullie kinderen. Laat je vooral niet ontmoedigen als het niet direct soepel gaat. Ook hierin mag je leren!

- Het gezinsdagboek *Samen leven met God* onder redactie van Arine Spierenburg-van Wijngaarden (uitg. Boekencentrum) biedt elke dag een laagdrempelige vraag of opdracht die je als gezin kunt doen/bespreken. Het is gericht op kinderen van 8-15 jaar.
- Iets dergelijks bieden de *Samenleesbijbel* (8-12 jaar) en de *Samenleesbijbel Junior* (4-7 jaar) van het Nederlands Bijbelgenootschap. Deze kinderbijbels vragen soms om een kritische blik, maar bieden toch veel bruikbaar.
- De website bijbelsopvoeden.nl biedt veel mooi materiaal om thuis met kinderen actief bezig te zijn rond het geloof. Het is allemaal gratis te downloaden.
- De HGJB heeft de bijbelleesmethode SOLVAT ontwikkeld, waarin gewerkt wordt met leesvragen ('leessleutels') zoals die in het artikel genoemd zijn. Kijk op hgjb.nl/bijbellezen.

In de leer

Zeven praktische handvatten om leermomenten te creëren in het gezin.

De vragen en opdrachten bij de gezinsmomenten zijn handreikingen om tot een gesprek te komen in je gezin:

- Ga naar eigen inzicht met de suggesties om.
- Kijk goed wat de kinderen aan kunnen.
- Spreek vaste momenten af waarop je elkaar rondom de Bijbel ontmoet.
- Geef spontane uitingen de ruimte. De Geest werkt bij iedereen op een andere manier.
- Leer van elkaar. Spreek open naar elkaar over de manier waarop God in jullie leven werkt. Tot eer van Hem!

1. FEESTDAGEN

Nahum 1:15b - Vier uw feestdagen

Een feest is altijd leuk en bijzonder – en met name de feesten in de Bijbel.

Een paar tips om deze feesten in je gezin op een aansprekende manier te vieren.

- Lees in de weken voor het feest bijbelgedeelten die passend zijn bij de feestmomenten. De genoemde gedeelten zijn voorbeelden die gebruikt kunnen worden.
- Maak het gelezen gedeelte concreet door voorwerpen te zoeken die bij het gedeelte passen. (Bijv. een (palm)tak bij de intocht in Jeruzalem.)
- Leg de verzamelde voorwerpen op een goed zichtbare plaats neer.
- Sta iedere keer stil bij de symboliek van de voorwerpen. Stel de vraag: wat zeggen deze voorwerpen over het feest?
- Praat met elkaar over de betekenis van het heilsfeit voor jullie persoonlijk geloofsleven.

KERST Lukas 2:1-7, 2:8-21, 2:22-40 en 2:41-52.

PASEN Mattheüs 21:1-11, 26:1-13, 26:14-35, 26:36-56, 26:57-68, 26:58-75, 27:11-26, 27:27-56, 27:57-66 en 28:1-10.

HEMELVAART Markus 16:9-20 en Handelingen 1:4-14.

PINKSTEREN Handelingen 2:1-13, 2:14-36 en 2:37-47.

Tip: gebruik (werk)boekjes voor extra opdrachten en gespreksvragen om de heilsfeiten een plaats te geven binnen jullie gezin. Voorbeeld: sAMENleren, Wijnanda Hogendoorn en Vier het samen, Nieske Selles.

2. MEMORISEREN VAN EEN BIJBELTEKST

Deuteronomium 6:6-7 - "Deze woorden, die ik u heden gebied, moet u uw kinderen inprenten en erover spreken."

Nodig:

- (groot) raam of spiegel
- krijtstift
- doek/sponsje

Werkwijze:

- Geef de 'opdracht' met elkaar na te denken over een bijbeltekst die jullie heeft geraakt. Kan in de afgelopen week zijn, kan de tekst van de zondag(sschool) zijn of de doop- of belijdenistekst van één van jullie.
- Zoek een raam of spiegel waaraan dagelijks voorbij gelopen wordt.
- Schrijf met de krijtstift de gekozen bijbeltekst op het raam.
- Oefen de tekst als gezin regelmatig.
- Kies een nieuwe tekst wanneer iedereen hem kent.

Tip: schrijven op een spiegel/tegeltje in de wc is ook een leuk idee!

3. AANLEREN VAN PSALM OF LIED

Efeze 5:18b-19 - "Word vervuld met de Geest, spreek onder elkaar met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zing voor de Heere en loof Hem in uw hart."

Leren de kinderen op (zondags)school een psalm of lied? Zo niet, kies dan een gezinslied uit dat jullie met elkaar aanleren.

Een idee daarbij:

- Koop een schriftje met notenbalken.
- Kies met elkaar een psalm/lied uit.
- Schrijf de psalm/het lied over tussen de notenbalken.
- Zing de lofzang iedere dag op een vast moment.
- Kies een nieuw lied wanneer iedereen hem kent.

4. CATECHISMUS VOOR KINDEREN

2 Timotheüs 1:5 - "Daarbij herinner ik mij het ongeveerinde geloof dat in u is en dat eerst gewoond heeft in uw grootmoeder Lois en in uw moeder Eunice. En ik ben ervan overtuigd dat het ook in u woont."

Vraag 1

Wat is je enige troost in leven en sterven?

Antwoord

Mijn enige troost is, dat ik niet van mezelf ben, maar van Jezus Christus. Hij heeft met Zijn bloed voor mijn zonden betaald en mij uit de macht van de duivel verlost. Hij bewaart mij, zodat zonder mijn Vader geen haar van mijn hoofd valt. Alles wat Hij doet, is goed voor mij. Hij verzekert mij door de Heilige Geest van het eeuwige leven en maakt dat ik Hem mijn leven lang wil dienen.

Troost = wat betrouwbaar is, waarop je kunt vertrouwen. Steun waardoor verdriet verzacht wordt.

Als ouder(s) wil je niets liever dan...

- ... dat je kinderen het eigendom zijn van Jezus Christus.
- ... dat je kinderen troost putten uit het geloof.
- ... dat het ongeveerinde geloof in hen woont.

Daarom...

- ... bid als ouder(s) voor je kinderen.
- ... draag het geloof uit.
- ... geef de catechismus een plaats in jullie gezin – het is de Bijbel in een notendop.

Tip: Stel iedere zondag één van de catechismusvragen centraal. Praat erover en vraag:

- Wat raakt je in deze zondag?

5. LEREN BIJBELLEZEN

Lees het onderstaande bijbelgedeelte en gebruik daarvoor de SOLVAT-methode.

- S** word stil, breng alle stemmen in je en om je heen tot zwijgen.
- O** Ontvang, stel je open voor de zegen van God.
- L** Lees Deuteronomium 6:1-13 en let goed op wat er staat.
- V** stel vragen en ga in gesprek met het bijbelgedeelte.
- A** Antwoord op de vragen om met God te praten over het gedeelte.
- T** het bijbelgedeelte Toepassen om het concreet te maken voor je leven.
1. Dit zijn de geboden, de verordeningen en de bepalingen die de HEERE, uw God, geboden heeft u te leren, om ze te doen in het land waar u naartoe trekt om het in bezit te nemen,
 2. opdat u de HEERE, uw God, vreest door al Zijn verordeningen en Zijn geboden, die ik u gebied, in acht te nemen: u, uw kind en uw kleinkind, alle dagen van uw leven; en opdat uw dagen verlengd worden.
 3. Luister dan, Israël, en neem ze nauwlettend in acht! Dan zal het u goed gaan en zult u zeer talrijk worden – zo-

- als de HEERE, de God van uw vaders, tot u gesproken heeft – in het land dat overvloedig is van melk en honing.
4. Luister, Israël! De HEERE, onze God, de HEERE is één!
 5. Daarom zult u de HEERE, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw kracht.
 6. Deze woorden, die ik u heden gebied, moeten in uw hart zijn.
 7. U moet ze uw kinderen inprenten en erover spreken, als u in uw huis zit en als u over de weg gaat, als u neerligt en als u opstaat.
 8. U moet ze als een teken op uw hand binden en ze moeten als een voorhoofdsband tussen uw ogen zijn.
 9. U moet ze op de deurposten van uw huis en op uw poorten schrijven.
 10. Wanneer het dan gebeuren zal dat de HEERE, uw God, u gebracht heeft in het land dat Hij uw vaders, Abraham, Izak en Jakob, gezworen heeft u te zullen geven – grote en goede steden, die u niet gebouwd hebt,
 11. huizen, vol van allerlei kostbare dingen, waarmee u ze niet gevuld hebt, uitgehakte putten, die u niet uitgehakt hebt, en wijngaarden en olijfgaarden, die u niet geplant hebt – en u gegeten hebt en verzadigd bent,
 12. wees dan op uw hoede dat u de HEERE, Die u uit het land Egypte, uit het slaavenhuis, geleid heeft, niet vergeet.
 13. U moet de HEERE, uw God, vrezen, Hem dienen en bij Zijn Naam zweren.

6. LEREN TIJDENS DE KERKDIENT

Hebreeën 10:25 - "Laten wij de onderlinge bijeenkomst niet nalaten, zoals het bij sommigen de gewoonte is, maar elkaar aansporen, en dat zoveel te meer als u de grote dag ziet naderen."

Gebruik tijdens de kerkdienst de preek-schrijfkaarten. Deze zijn te downloaden op de website van de HGJB. Pas de keuze van de download aan aan jullie gezinssituatie. <https://www.hgjb.nl/preekschrijfkaarten/>

Gebruik in de dienst het kerkboekje dat te downloaden is via deze link: <https://www.hgjb.nl/downloads-opvoedingsbron-2024/>

Schrijf tijdens de dienst zo veel mogelijk woorden op die je hoort. Gebruik thuis het scrabblebord dat eveneens te downloaden is en vul daarop alle woorden in die jullie als gezin verzameld hebben tijdens de dienst.

PREEKSCHRIJFKAART

IK ZIE WAT JIJ NIET ZIET

Ik voel me vandaag:

☹️
😞
😊
🙂
😄

Oude Testament (+ oude verbond)

Genesis	Exodus	Leviticus	Nummeri	Deut.	Jozua	Richteren	Ruth	1 Samuel	2 Samuel	1 Koning	2 Koning	1 Kroniek	2 Kroniek	Ezra	Nehemia	Esther	Job	Psalmen	Spreekw.	Preker	Hooglied	Jesaja	Jeremia	Klaaglied	Ezechiel	Daniël	Hozsea	Joel	Amos	Oordeel	Jona	Matta
---------	--------	-----------	---------	-------	-------	-----------	------	----------	----------	----------	----------	-----------	-----------	------	---------	--------	-----	---------	----------	--------	----------	--------	---------	-----------	----------	--------	--------	------	------	---------	------	-------

LEZEN

1. Omcirkel het Bijbelboek waar we uit lezen.

2. Hoofdstuk: _____

vers: _____ t/m _____

Schillen bij God

Ruth heeft na het overlijden van haar man niets meer. Ze vertrouwt erop dat de God van Naomi voor haar zorgt en bescherming biedt. En dat doet God: Ruth ontmoet Boaz (= "Op wie je kunt bouwen", "in hem is kracht") en hij gaat voor haar zorgen. Ze trouwen en krijgen een zoon; de grootvader van koning David en een verre voorvader van Jezus. Zo krijgt Ruth een plek in de stamboom van Jezus.

GEBED

Voor wie en voor wat bidden en danken?

😊 *fijne dingen:*

☹️ *moelijke dingen:*

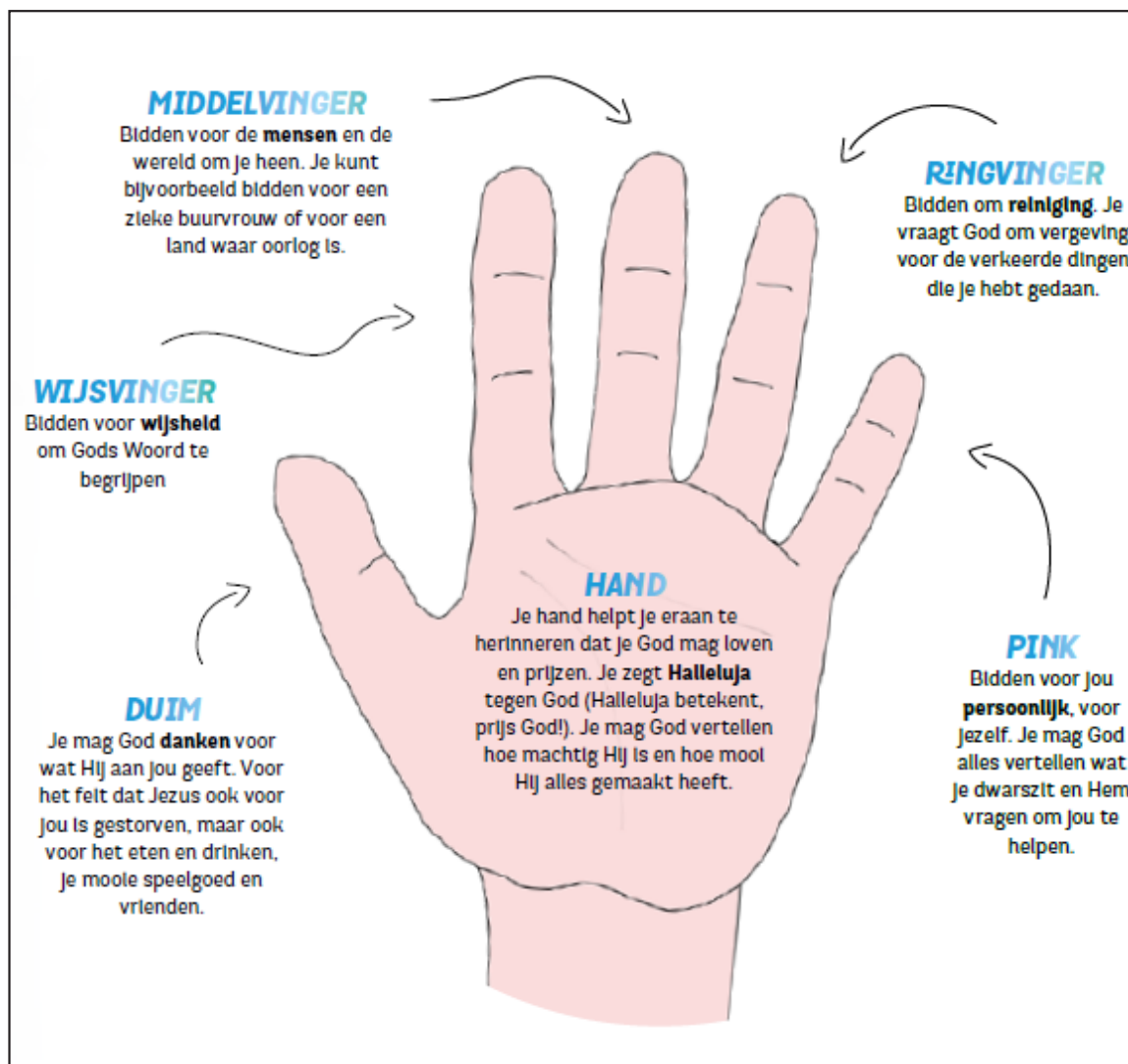
7. LEREN BIDDEN

Van het onze Vader tot een vrij gebed

Mattheüs 6:6 - "Maar u, wanneer u bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader."

Gebruik je hand als hulpmiddel bij het bidden. Vouw je handen en concentreer je op God. Begin bij je duim, wijsvinger, middelste vinger, vierde vinger en ten slotte je pink.

Duim:	Dank God voor alles (bid zonder ophouden, dank in alles), wie Hij is voor jou, voor alles wat Hij je geeft, dank ook in tegenslagen.
Wijsvinger:	Vraag God om Wijsheid bij alles wat je vandaag mag doen. Besef dat je Hem nodig hebt in alle dingen van het leven, school, beslissingen, opvoeding.
Middelste vinger:	Bid om de Middelen die je nodig hebt om te kunnen leven. Eten, kleding, zorg.
Vierde vinger:	Vergeving voor alles wat niet goed was, vandaag, vannacht. Bid ook of God je bewaart voor het kwaad en dat je mag leven tot Zijn eer.
Pink:	Prijs God om wie Hij is. Hij is vol liefde, had Zijn eigen Kind ervoor over om jou vergeving te kunnen schenken. Leef in verwondering om Zijn liefde en almacht.

Opvoeden in deze tijd: praktijkvoorbeelden

We hebben twee gezinnen bereid gevonden om iets te delen over de manier waarop zij de geloofsopvoeding vormgeven in hun gezin.

Familie Weening

Wij zijn Arco en Jacoline Weening- Verhoeff uit Zoetermeer. Respectievelijk zijn we 57 en 56 jaar oud en 34 jaar getrouwd. Ons gezin bestaat uit vier kinderen, twee jongens en twee meisjes. De oudste twee kinderen zijn getrouwd en hebben ieder twee kinderen. Arco is financieel interimmanager. Jacoline was werkzaam als biochemisch analist en na de geboorte van ons oudste kind fulltime moeder. Intussen is ze werkzaam als huishoudelijk medewerkster in de zorg.

Kunt u iets vertellen over het Bijbels onderwijs in kerk, school en gezin in uw jonge jaren?

Kerk, school en gezin vormden in onze jeugd een eenheid. Het vulde elkaar aan. Zoetermeer was destijds een dorp. Bijna iedereen in onze omgeving ging naar de kerk. De hervormde Morgenstergemeente – waar we sinds onze geboorte toe behoren – werd gestempeld door een verkondiging waarin de twee wegen op een liefdevolle wijze werden aangewezen. In onze opvoeding was een diep ontzag voor God, Die als de Heilige ook de Genadige wil zijn. Onze vaders zaten in de kerkenraad. Ze hadden liefde voor God en Zijn gemeente. Dat gaven ze aan ons door. We gingen naar de reformatorische basisschool, die nog steeds bestaat.

Hoe heeft u zelf in uw opvoeding van de kinderen het leeraspect van de Bijbelse boodschap gestalte gegeven?

Bijbels onderwijs is allereerst een taak voor ons als ouders. Al vanaf jonge leeftijd was er het gesprek over God en de

Bijbel. Vooral bij het naar bed gaan en bij het bidden en bijbellezen aan tafel. We lazen uit verschillende kinderbijbels. Daarnaast probeerden we het hen voor te leven. Het was voor ons belangrijk om onze fouten toe te geven. Onze kinderen gingen naar catechisatie, deden mee aan het jeugdwerk en gingen naar de Driestar in Gouda. Vanaf de geboorte hebben we aanhoudend mogen bidden voor en met onze kinderen. Dat ervoeren wij als een machtig wapen.

Kunt u iets vertellen over de manier waarop u aankijkt tegen het Bijbels onderwijs in kerk, school en gezin in de huidige tijd?

Wij ervaren het als een grote zegen dat thuis hetzelfde bijbelse onderwijs wordt gegeven als op school en in de kerk. We hebben onze zorgen als we merken dat onze jongeren zo weinig lezen. Dat heeft ook zijn weerslag op het lezen van de Bijbel en het opdoen van Bijbelkennis. De omstandigheden in Zoetermeer zijn veranderd. Van een dorp zijn we gegroeid tot een grote stad. Meer dan in onze jeugd ervaren we dat we afwijken van de ruime meerderheid. We vinden het juist daarom belangrijk dat in de kerk het Woord van God centraal staat. Laat in de kerk vooral het Woord van God verklaard worden. Uiteraard is het belangrijk dat er oog is voor de verschillende leeftijdsgroepen in de kerk. We moeten echter allemaal geworteld raken in de Bijbelwoorden.

Ziet u een taak voor uzelf als u de kleinkinderen ontvangt als het gaat over de geloofsopvoeding?

Jacoline past twee dagen per week op onze kleinkinderen. Op die dagen heeft ze mogelijkheid om met hen te lezen uit de kinderbijbel, of een bijbels boekje, om met hen te zingen en te bidden. Heerlijk om de oudste twee kleinkinderen al zelf te horen bidden. Al is het eenvoudig. Het zaadje wordt geplant. Twee zaken vinden we vooral belangrijk om door te geven. Ten eerste eerbied en ontzag voor de Heere en Zijn Woord en dankbaarheid voor het offer van Jezus Christus. Ten tweede hopen we vooral door te geven dat we trouw dienen te zijn. Wij zijn trouw aan Hem en de gemeente. Dat hopen we onze kinderen en kleinkinderen vooral te blijven doorgeven en voorleven.

Familie Benjert

Onze namen zijn Anne en Eveline Benjert. Samen met onze drie zoons Henno (9 jaar), Twan en Taco (7 jaar) wonen we in Tholen. Anne is werkzaam als monteur in de landbouwmechanisatie en Eveline werkt 2 dagen per week als long- en palliatief-verpleegkundige in het ziekenhuis.

Kunt u iets vertellen over het Bijbels onderwijs in kerk, school en gezin in uw jonge jaren?

Allebei zijn wij opgegroeid in een christelijk gezin. Dat betekende dat we al jong meegingen naar de kerk. Natuurlijk

was het als kind vaak moeilijk om alles te begrijpen. Voor ons betekent de gemeente, nu en toen, meer dan alleen de diensten op zondag. Je gaat als kind naar de zondagsschool en de catechisatie. Daar maak je kennis met de ‘verhalende kant’ van de Bijbel. Het aanleren van liederen en teksten komt ten goede aan de Bijbelkennis. Het voorleven van onze

ouders biedt ook nu nog waardevolle handreikingen die toepasbaar zijn in de opvoeding van onze kinderen.

Wat is voor u onvergetelijk geweest?

‘In mijn tienerjaren, mede door het evangelisatiewerk, heb ik duidelijk ervaren dat God in mij werkte. Sinds die tijd loopt God als een rode draad door mijn leven heen, in vreugde en verdriet,’ zo geeft Eveline aan. Een mooi en onvergetelijk moment is voor haar de belijdenisdienst. De meegekregen tekst uit Psalm 71 spreekt nog steeds. Bij Anne ging het geloof op latere leeftijd een doorslaggevende rol spelen. De basis waar alles op rust omschrijft hij als volgt: ‘Het besef dat wij afhankelijk zijn van Hem, niet meer zonder Hem kunnen leven. Het mogen knielen aan de voet van het kruis, wat een heerlijkheid om dat te mogen geloven. Dat maakt je als mens heel klein.’

Hoe geeft u zelf in uw opvoeding van de kinderen het leeraspect van de Bijbelse boodschap gestalte?

Belangrijk is tijd vrij te maken voor de kinderen en in alle

openheid eerlijk met elkaar van gedachten wisselen. Ze komen vanzelf met vragen. Naar de kerk gaan vinden wij belangrijk en wij verwonderen ons erover dat de kinderen veel van de prediking meekrijgen. Daarnaast gaan de kinderen naar de zondagsschool, ze horen daar de Bijbelse verhalen op hun niveau. Hier wordt een essentiële basis gelegd die belangrijk is voor hun verdere ontwikkeling. Ook leren wij de kinderen om zorg te dragen voor de naasten. Een concreet voorbeeld: door het doen van een boodschap voor een ander. Hier willen we onze kinderen in voorleven.

Kunt u iets vertellen over de manier waarop u aankijkt tegen het Bijbels onderwijs in kerk, school en gezin in de huidige tijd? Wat vindt u mooi/moeilijk daarvan?

Het is fijn als kinderen in een ‘veilige’ omgeving opgroeien. Wordt daar niet de basis gelegd van het geloof en het leven met God? Het is van wezenlijk belang dat kerk, school en gezin elkaar aanvullen. Helaas staat dat vandaag best onder druk, dat ervaren wij ook. De samenwerking tussen genoemd drielink is van groot belang. Sinds de kinderen naar school gaan, hebben wij beiden onze werktijd aangepast zodat na schooltijd de kinderen thuis worden opgevangen. We zijn dan ook met de avondmaaltijd thuis. Dat is een moment waar ieder zijn verhaal kwijt kan. Om de beurt opent één van de jongens de maaltijd met gebed, er wordt gelezen uit de Bijbel en de kinderbijbel. Voor het slapengaan wordt het avondgebed gezongen. Naast de Bijbel lezen we ook samen andere boeken, zoals de Christenreis of iets uit de kerkgeschiedenis. Op zondagmorgen lezen we altijd het Bijbelgedeelte waaruit die ochtend geprekeerd wordt, dit geeft herkenning. Zodra de kinderen kunnen lezen krijgen ze een eigen Bijbel, zodat ze ook in de kerk mee kunnen lezen.

Wat wil u vooral dat de volgende generatie leren zal als het gaat over de Heere en Zijn Woord?

We maken ons soms best zorgen over de toekomst van de jongens. Onze kinderen worden al op jonge leeftijd geconfronteerd met social media. Zij komen al vroeg in aanraking met ‘de wereld’. Het is voor ons allemaal ook een leerproces. Gelukkig weten we dat onze kinderen in Gods handen zijn geborgen en ze zich daar veilig mogen weten. Wij hopen dat Gods Woord centraal mag blijven staan in de levens van onze kinderen, waarin de troost mag liggen in Gods verbondswaarden. Hij gedenkt aan Zijn verbond tot in het duizendste geslacht (Ps. 105). Levend uit dit beloftewoord mogen we als kerk, school en gezin verwachtend de toekomst tegemoet zien.

THEMA-AVONDEN ter verdieping of aanvulling op *Opvoedingsbron*

Wil je een thema-avond over geloofsopvoeding organiseren in je gemeente? Nodig dan de Hervormde Zondagsscholenbond of de HGJB uit om deze avond te verzorgen.

KIND EN GELOOF

De Bond van Hervormde Zondagsscholen biedt diverse toerustingsonderwerpen aan voor ouders en leidinggevendenden die meer verdieping willen rondom het thema 'kind en geloof'. De toerustingsmomenten worden interactief en praktisch vormgegeven. Thema's die onder andere aangevraagd kunnen worden: in gesprek met kinderen, de rol van de gemeente bij opvoeding, leiding geven als een gids, bidden en bijbellezen. Zie ook www.hervormdezondagsscholen.nl/toerusting. Neem contact op voor meer informatie via info@hervormdezondagsscholen.nl.

Ook is er een gratis digitale cursus 'Kind en Geloof' beschikbaar. Scan de QR-code en lees alles over de gratis digitale cursus. www.goedinvorm.nu/kindengeloof

GELOFSOPVOEDING

Je kinderen grootbrengen is, positief gezegd, een uitdagend avontuur. Veel ouders hebben vragen over geloofsopvoeding. Zij hebben er behoefte aan om daarover in gesprek te gaan met andere gelovige ouders. En waar nodig ook toerusting te ontvangen. De HGJB biedt daarvoor diverse thema-avonden over geloofsopvoeding aan:

- Ontvangen en doorgeven
- Bijbel in het gezin
- Positief opvoeden
- Help, een tiener in huis!
- Als kinderen andere wegen gaan
- Social media in het gezin
- Cis- of transgender?

Het programma duurt meestal van 20.00 tot 22.00 uur en vindt plaats in de eigen gemeente. De thema-avonden zijn interactief. Er is een afwisselend programma van onderwijs, bijbelstudie en individuele of groepsopdrachten. Dat stimuleert de aanwezigen om vooral zelf actief met het onderwerp aan de slag te gaan.

De kosten bedragen voor HGJB-leden: €270 en voor niet-HGJB-leden: €539.

Scan de QR-code om alle informatie te bekijken op de site. www.hgjb.nl/thema-avond-geloofsopvoeding

VOORLEVEN

Samen in gesprek over opvoeden en geloven.

De HGJB-serie Voorleven wil ouders met kinderen tussen 0 en 16 jaar praktische handvatten aanreiken om met elkaar in gesprek te gaan over opvoeden en geloven. Uniek is de focus op zowel de pedagogische als de bijbels-theologische kant van opvoeden. Voorleven bestaat uit vier boeken. Ouders kunnen op die manier met hun kind meegroeien. Met concrete opdrachten en prikkelende gespreksvragen wordt een open gesprek bevorderd waarin ouders kunnen leren van elkaar, bijvoorbeeld in kringverband. De eerste thema's uit Voorleven (0-3 jaar) zijn ook zeer goed te gebruiken voor doopcatechese. Ieder deel bevat acht hoofdstukken en bestrijkt de leeftijd van 0 tot 16 jaar. Elk hoofdstuk behandelt een thema en biedt een herkenbare casus, een bijbelstudie, verwerkingsvormen en verdiepende artikelen. Meer weten of bestellen? Of liever het materiaal eerst uitproberen? Vraag dan een kennismakingsprogramma aan.

Scan de QR-code voor meer informatie over de HGJB-serie Voorleven. www.hgjb.nl/Voorleven

THEMA-DAGEN

ter verdieping of aanvulling
op *Opvoedingsbron*

TOERUSTING VOOR VROUWEN

Vrouw tot vrouw wil aan de hand van de Bijbel vrouwen toerusten, zodat zij als christenvrouw hun plek kunnen innemen in gezin, kerk en samenleving.

We organiseren verschillende activiteiten waarin toerusting en ontmoeting centraal staan.

VROUW-TOT-VROUWDAGEN EN MEER

Van harte welkom bij onze activiteiten zoals de Winterwandelingen en de Vrouwendagen die in 2024 op de planning staan. Activiteiten met een divers aanbod aan ontmoeting, bezinning en gezelligheid. Op verschillende mooie locaties in het land staan we klaar om jullie te begroeten. Houd de website (met veel leeswaardige artikelen) in de gaten voor de praktische info en zorg dat je erbij bent!

Scan de QR-code voor meer informatie en aanmelden. www.vrouwtotvrouw.nl

THEMADAGEN VOOR MANNEN

Ontmoetingen tussen mannen in de regio, rondom een thema dat door één of meerdere sprekers is ingevuld. Waar/wanneer: op geplande data + op aanvraag in de eigen regio: h.j.t.lubbers@hervormdwoudenberg.nl.

Scan de QR-code voor de geplande data en meer info over de themadagen. www.hervormdemannenbond.nl